

MELDING FRA UTVALGSFORMANNEN FOR LOFOTFISKET
MELDINGSÅRET 2008

Fiskeridirektoratet Region Nordland

September 2008

Per Sagen
Utvalgsformann

Melding fra Utvalgsformannen for Lofotfisket

Innledning:

Denne meldingen omhandler generelle betraktninger fra Utvalgsformannen og Oppsynssjefen i Lofotoppsynet om Lofotsesongen 2008. Videre gir meldingen en kortfattet oppsummering av utvalgsarbeidet og oppsynstjenesten som den enkelte har hatt ansvaret for.

I meldingen for år 2008 er det kort gjort rede for innspill og endringsforslag som det enkelte utvalg har tatt stilling til, og som har dannet grunnlag for bestemmelsene i årets "Forskrifter for fisket i Lofoten Oppsynsområde." Videre er det kort gjort rede for problemstillinger som oppsynstjenesten har stått overfor i løpet av årets Lofotfiske.

I 2007 var det første gang i Lofotoppsynets historie at oppsynet bare ble satt for Røst oppsynsdistrikt. Denne hendelsen gjentok seg i 2008. Det er utvalgene selv som i forbindelse med forenkling av forskriftene for Lofotfisket har lagt til rette for en ordning hvor oppsyn settes ut fra behov i avgrensede områder (distrikt).

På grunn av liten aktivitet under årets Lofotfiske ble det ikke vurdert som nødvendig å sette oppsynet for andre distrikt enn Røst.

Lofotforskriftene ble som vanlig gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettsider (<http://www.fiskeridir.no>) under lover og forskrifter. I tillegg ble trykket opp 300 eksemplarer i hefteformat som ble distribuert i Fiskeridirektoratet region Nordland og av Lofotoppsynets personell.

Denne meldingen er også gjort tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettsider.

Fiskeridirektoratet region Nordland
Januar 2009

Per Sagen
Utvalgsformann

Generelt om årets Lofotsesong:

Lofotsesongen i 2008 ble på mange måter en gjentakelse av 2007-sesongen og går over i historien som en av de dårligste både når det gjelder levert kvantum og innsig av skrei i Vestfjorden. I likhet med foregående år viste Lofotfisket en nedadgående trend som skaper bekymring både i fiskerinæringen, i avledet virksomhet i området og i kommunene. Mange fiskere var forberedt på at dette kom til å skje, og valgte i år som i fjor å gå nordover til områdene fra Vesterålen og Andenes til nord-Troms for å møte fisken der.

Lofotfisket utviklet seg noenlunde likt med fjoråret med tyngden av fiske konsentrert til yttersiden fra Røst og nordover. Det skal likevel tas med at det i år var antydning til innsig mot Vestfjorden med et moderat fiske blant annet på Napp-straumen i en periode. Ved Røst kom fisket ordentlig i gang i månedsskiftet februar/mars, og da presset fiskerne på for å få satt Lofotoppsynet på grunn av store konsentrasjoner av redskaper.

Kysttorsk-reguleringen fra 2007 ble videreført for 2008. Dette medførte blant annet et forbud av alt fiske i et område fra Henningsvær til Skrova (Henningsværboksen) med unntak av fiske med håndsnøre og fiskestang. I forskriften ble det gitt åpning for at fartøy som fisket med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad og fløytgarn kunne fiske i området i den perioden der Lofotoppsynet var satt. I tillegg ble fjordlinjen vest for Henningsvær flyttet lengre fra land, noe som medførte at viktige snurrevadfelt ikke kunne benyttes av snurrevadflåten fordi de falt innenfor den nye fjordlinjen.

I forbindelse med fastsettelsen av Lofotforskriftene fremmet snurrevadfiskerne i Vågan og Vestvågøy krav om å få lagt ut nye felt som kompensasjon for snurrevadfelt som inngikk i kysttorskevernet. Kravene ble behandlet i utvalgene med det resultat at begge gikk imot å legge ut nye snurrevadfelt utenfor fjordlinjen på bekostning av garnhav og linehav. Snurrevadfiskerne klaget på resultatet til Fiskeridirektoratet sentralt, men klagen ble ikke tatt til følge.

Prosjektet med prøvetaking for genetisk å kunne fastslå mengden av kysttorsk og skrei i de områdene som var omfattet av kysttorskereguleringen i Lofoten ble videreført i 2008. Prosjektet var i år som i fjor også rettet mot å kunne åpne Henningsværboksen gjennom å sette Lofotoppsynet dersom det ble fastslått at det var tilstrekkelig mengder skrei i området. Resultater av analysene viste at det var en klar overvekt av kysttorsk i de prøver som ble analysert, men med stor variasjon og sågar et hederlig unntak. For metodikk, analyse, resultater m.v. se: www.fdir.no/fiskeridir/fiskeri/aktuelt/2008/kysttorsk_og_skrei_i_lofoten_2008

Den 10. mars kl.00 00 ble oppsynet satt for bare Røst oppsynsdistrikt. Også dette er en gjentakelse av fjoråret. Muligheten for å kunne sette og heve oppsynet gradvis distrikt for distrikt etter som fisket utvikler seg er det utvalgene selv som har lagt til rette for gjennom forenkling og revidering av forskriftene for Lofotfisket.

Også i 2008 viste sluttfasit at Lofotfisket for 2008 var avvirket med oppsyn kun satt for Røst.

2007-sesongen markerte på mange områder den trend som har preget Lofotfisket de siste årene. Blant annet ble det registrert en rekordlav deltakelse i både antall fartøy og antall mann. Denne utviklingen fortsatte i 2008 med 39 færre deltakende fiskere, men med 6 flere fartøy enn i 2007.

Lofotkvantumet endte opp på 31310 tonn skrei rund vekt som er om lag 650 tonn mer enn i 2007. Verdien av førstehåndsomsetningen hadde en prosentvis økning som var høyere enn den kvantumsmessige økningen. Dette skyldes utelukkende høyere priser i førstehåndsomsetningen. 558,8 mill. var den samlede omsetning på etter endt 2008-sesong mens tilsvarende tall i 2007 var 519,6 mill; en økning på 7,5% (kvantumet økte med 2,2%).

Noen tall fra Norges Råfisklag:

Tabellen nedenfor viser utviklingen i skreikvantum fordelt på anvendelse rund vekt i tonn*:

Anvendelse	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Fersk	10255	12738	9001	8667	6078	6954
Frysing	171	120	72	24	211	181
Henging	24547	21045	20663	21124	17678	17372
Salting	12444	10660	7041	7308	6628	6800
Total	47418	44650	36900	37126	30611	31308
Omsetn.verdi	487 mill	522 mill	494 mill	543 mill	519 mill	559 mill
Snittpriser	15,34	17,06	19,41	21,84	24,31	17,85

Tallene er avrundet til nærmeste tonn (mill. for omsetn.verdi). I tallmaterialet er også inkludert biprodukter som lever, rogn og hau.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i totalt oppfisket skreikvantum fordelt på redskapsgrupper rund vekt i tonn:

Garn		Liner		Juksa		Snurrevad	
2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
18051	16060	4858	5033	2213	3747	5582	6468
	- 11%		+ 3,6%		+ 6,9%		+15,9%

Oppfisket kvantum fordelt på redskapsgrupper varierer noe fra år til år, men over tid (fra år 2000) er det en klar tendens til at mindre av det totale kvantumet blir tatt på garn mens line, juksa og snurrevad er relativt stabil.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fartøy fordelt på redskapsgrupper:

Redskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Garn	812	794	627	546	472	464
Liner	212	198	181	161	150	149
Juksa	574	470	427	364	288	305
Snurrevad	144	142	117	125	87	85
Sum	1742	1604	1352	1196	997	1003

Fremstillingen ovenfor viser at deltakelsen i antall fartøy som fisket med garn i 2008 er 8 færre enn i 2007. Deltakelsen i antall line- og snurrevad-fartøy er omtrent som i 2007 mens antall juksabåter har økt med 17 i forhold til 2007.

Tabellen nedenfor viser utviklingen oppfisket skreikvantum i gjennomsnitt på hvert fartøy i hver redskapsgruppe rund vekt i kg:

Redskap	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Garn	31561	31067	25467	31023	35831	34252
Liner	33881	36071	22907	28302	31964	32771
Juksa	10562	10109	6472	5870	7630	11988
Snurrevad	51183	54599	66094	64790	62719	75636

Fremstillingen ovenfor viser at oppfisket kvantum i gjennomsnitt for fartøy som fisket med garn i 2008 er ca. 1,5 tonn mindre enn i 2007. Gjennomsnittlig fangst for fartøy som fisket med liner i 2008 er ca. 1 tonn høyere enn i 2007.

Det er imidlertid juksaflåten som har den største økningen i gjennomsnittlig fangst pr. fartøy. Økningen er på hele 60%.

Økningen i snurrevadflåtens gjennomsnittlige fangst pr. fartøy er ca. 20%.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i deltakelse av antall fiskere:

År	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Antall fiskere	3474	3206	2722	2552	2118	2079

Fremstillingen ovenfor viser at deltakelsen i antall fiskere i 2008 er 39 færre enn i 2007.

Lofotoppsynet:

Lofotoppsynet ble satt mandag den 10. mars kl 00 00 og hevet den 9. april kl. 24 00.

I 2007 ble oppsynet satt den 1. mars og hevet den 25. april k. 24 00 og i 2006 ble oppsynet satt den 6. mars og hevet den 8. april. Også i 2008 var Lofotoppsynet kun satt for Røst oppsynsdistrikt.

Lofotoppsynet hadde fartøyet ”Royal Wiking” til disposisjon. Fiskeridirektoratet hadde en inspektør om bord i fartøyet i den perioden fartøyet var disponert i oppsynstjenesten.

Det var ingen store endringer i Lofotforskriftene for 2008 i forhold til 2007 og en valgte av den grunn å ikke bruke ressurser på å gjennomføre noe planleggingsmøte slik det vanligvis har vært gjort.

Reaksjoner	2004	2005	2006	2007	2008
Advarsler	6		6	7	
Inndragninger	23		3	3	

Anmeldelser	13		2	3	9
Sum	42	38	11	13	9

Utvalgsarbeidet:

I februar 2008 mottok utvalgsformannen en henvendelse fra Fiskarlaget Fram, fremsendt gjennom Fiskarlaget Midt-Norge. Henvendelsen gjelder konflikt mellom juksaflåten og snurrevadflåten på snurrevadhav 2 i Røst utvalgsdistrikt.

Denne saken har vært tatt opp i utvalget ved flere anledninger. Ved utgangen av 2008 er det ikke fremkommet løsning i saken. Forskriftene for 2009 vil imidlertid kunne endres gjennom egne meldinger dersom det skulle fremkomme en løsning i lofotsesongen.

Fleksible ordninger:

Fleksibel bruk av utlagte fiskefelt i Lofoten betyr at felt som står ledig kan benyttes av andre redskaper enn den som feltet tilhører. Dette er ordninger som utvalgene har kommet frem til for å utnytte fiskehavet mer rasjonelt. Når den enkelte redskapsgruppe krever å få bruke hele feltet sitt, må de øvrige redskapsgrupper trekke seg ut til angitte tidspunkt. Ordningen administreres av Utvalgsformannen som klarerer bestemmelsene med utvalgsmedlemmene. Endringene trer i kraft med 24 timers varsel og kunngjøres over oppsynsbåtenes VHF i gjeldene områder. I 2008 var det ikke behov for å oppheve eller gjeninnføre fleksibel bruk av utlagte fiskefelt.

Distribusjon og kunngjøringer av forskriftene:

Den reviderte utgaven av årets Lofotforskrifter var ferdig i god tid før Lofotsesongen tok til, men på grunn av interne misforståelser i anledning utsendelse ble den ikke distribuert i alle områder samtidig. I likhet med tidligere år ble forskriftene lagt ut på Fiskeridirektoratets internettsider sammen med kartene for havdelingen. På grunn av at Lofotoppsynet kun ble satt for Røst oppsynsdistrikt, var det ikke behov for å trykke opp mer enn 300 eksemplarer i hefteformat. Heftene ble distribuert gjennom Fiskeridirektoratet regionalt og Lofotoppsynets personell.